

# **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Synopsis Magnalium Divi Josephi**

**Ignatius < a Sancto Francisco >**

**Leodii, 1684**

Cap. 6. Quod unus Evangelistarum carnalem D. Iosephi Genealogiam,  
alter legalem prosequatur.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38500**

## 54      Synopsis Magnalium D. Josephi,

dum directe derivatur in D. Josephum, nisi fuerint consanguinei & in gradu ita propinquus cognati, Beata Virgo, ex qua sola Christus, & D. Josephus, ut hoc esset norissimum: non possunt autem esse ita conjuncti si Joseph descendit ex Davide per lineam Salomonis, Maria vero sit ex Patre Heli per lineam Nathan propter nimiam distantiam illorum in hoc casu a communis stipite Davide, ut constat ex supradictis: ergo, &c.

IX.

Confirmatur etiam ex ipso sensu Ecclesiae, nam ipsa in festo Sancti Joachimi Patris Deiparæ, quod celebratur 20. Martii, idque a tempore Lucidi & Annæ, utitur in Missa & admatutinum Genealogia Matthei, non vero Lucae: At si Joachim fuisset ille Heli, ut volunt Lucidus & Annæus, utique Genealogia Lucæ illum spectaret, non Matthei, & consequenter Ecclesia ista uteretur & non hæc, ergo signum est Ecclesiam non approbare hanc sententiam: Propter candem rationem in Festis Conceptionis & Nativitatis Beata Virginis, eadem Genealogia Matthei utitur, usura sine dubio Genealogia Lucae si vera esset sententia Lucidi & Annæ.

X.

E contra vero in festo Sanctæ Annæ Matri ejusdem Beatae Deiparæ 26. Iulii eadem Ecclesia in Missa & matutinis neque hæc neque illa utitur Genealogia, quippe que judicat neutram illarum eam spectare, eo quod Anna non descendat ex Tribu Juda, aut stirpe David, sed ex Tribu Levi seu sacerdotali, ratione cuius Elizabeth uxor Zachariae & Mater Sancti Joannis Baptista, quæ fuit ex eadem Tribu sacerdotali, (fuit enim ex filiabus Aaron, ut dicitur Luc. c. 1. v. 5.) afferitur cognata ejusdem Beatae Virginis Luc. c. 1. v. 36. faciatque quod docent SS. Patres Christianum Dominum ex utrâque Tribu descendere Regiam & sacerdotali. Vide antiquissimum Hypolit. apud Nicephorum lib. 2. c. 3. D. Gregorium Nazianz. in Carm. de Christi Genealogia, Divum Hilarium in Matth. can. 1. D. Ambrosium, lib. 3. in Luc. & lib. de Benedictionib. Patriarch. c. 3. D. Augustinum lib. 2. de Consens. Evangelist. c. 2. & lib. 83. quæstion. quæst. 61. &

in quæst. lib. Judic. quæst. 47. Epiphanius, hæref. 78. Eucherium in lib. quæstion. Novi Testamenti. Andream Cretensem in Encom. Virg. Deip. Bedam in Luc. ad illa verba, ecce Elizabeth cognata tua, Julian. Pometium lib. 3. contra Judæos D. Thomam 3. p. quæst. 31. art. 2. ad 2. ex sacerdotali quidem, quia Mater ejus Sanctissima Deipara ex qua sola traxit carnem per lineam maternam Annæ descendit ex Tribu Sacerdotali seu Leviticâ: ex Regia vero per lineam paternam, quod sicilicer Patrem habuerit D. Joachimum ex illâ, non vero ex Tribu Levi, ut sine fundamento assertebat Faustus hæreticus Manichæus apud D. Augustinum lib. 23. contra ipsum c. 4.

Faciunt denique contra hanc & omnes alias præcedentes sententias, quæ pro vera adducemus capite sequenti.

XI.

### C A P U T   V I .

*Quod unus Evangelistarum carnalem D. Josephi Genealogiam, alter legalem prosequatur.*

I.

**R**EJECTIS superioribus sententiis nullus alius modus videtur restare præter hunc ut possint inter se conciliari duo illi Christi Genealogistæ & Evangelistæ. Sed interim hic modus adhuc bifariam dividitur: alii enim ex his afferunt D. Mattheum legalem prosequi genealogiam, Lucam vero carnalem: alii è contra, de quibus duplice Sectione hic.

### S E C T I O   P R I M A .

*Proponitur Prima Sententia afferens D. Mattheum legalem, Lucam Carnalem Divi Josephi prosequi Genealogiam.*

II.

**D**Um manum ab hoc opere jam absoluто removerem, incidi nescio quo casu in Tom. 3. mensis Martii P. Joannis Bollandi in Acta Sanctorum, apud

apud quem ad 19. ejusdem mensis in S. Iosepho , præter ea quæ hic supra cap. 3. inferni ex eodem Authore, inventi super hanc Genealogiâ novam Patris Possini, ex eadē qua ille Jesu Societate sententiam cui nullum hoc captiorem locum judicavi. Eam ipsissimē Possini verbis ex Boilandio loco citato §. 5. admittit. Alter inquit hic modus est (prior fuit illa à nobis supra c. 2. solutus) à jam dicto Possino non infœlici conjecturâ solutus , cui quidem plurimi Sanctorum , Patrum, Interpretumque præzire, dicentes ab Evangelistarum altero carnalis generationis servari ordinem , ab altero legalis successionis rationem haberi : sed plerique eorum temere Africanum secuti à quo alioquin in utriusque linea conjugatione defliscunt) nec rationi , nec Scripturis , satis conformiter videatur adscriptissime Matthæo ejus, quæ secundum naturam est generationis , seriem , Lucæ verò alterius , quæ secundum legem successionis.

III. Etenim Matthæus qui Judæis Hebreis scribendis omnia jura ex legis præscripto metentibus , aequius erat hoc facere quam Lucam, cuius Evangelium Græcè conscriptum , ad gentes potius instruendas dirigebatur, Judæorum ceremoniarum legumque non adeò curiosas , aut prorsus ignatas : verum ne Spiritui Sancto præscribere hæc in parte videamus, potius quid factum sit , quam quid fieri convenerit inquiramus. Utrumque autem comodè assequemur utriusque seriei generationes cum Possino excedentes, eafque cum irrefragabili Scripturarum testimonio conferentes.

IV. Quid igitur Lucas? cum in principio seriei lux à Christo sursum ascensurus filium eum dixisset Joseph , exprefse addit ut putabatur , ne naturalem quis generationem suspicaretur: Putabatur autem propter coniugium Joseph cum Maria, quod esset Neptis cum Patruo suo, velut vulgo notum supponens, atque adeò nihil dubitati hujus Avus esset, qui Pater illius generatione carnali. Absque ullâ deinde restrictione , sic porrò ad cæteros ordine recensendos , absolute progreditur qui fuit Heli , qui fuit Mathæus , &c. atque ita de reliquis. Nisi enim hi carnaliter fuerint ex invi-

tem procreati , ultra Christum extendas oportet istud orationem. Porro eodem pede concipias Evangelistam , pergere quoties alicui majorum Christi duplex est Pater, Legalis alius , aliis naturalis. Hoc autem non facit Lucas, sed omnino contrarium in Obedo cuius tamen Patrem Boozum libri Ruth cap. 5. audimus palam in concione profitem. Testes vos estis hodie quod Ruth Moabitidem uxorem Mahalon in conjugem sumperim , ut suscitarem nomen de sancti in beatitudine suâ , ne vocabulum ejus da familiâ & fratribus & populo deleatur. Obed ergo ex eo conjugio prognatus Mahalonim imputandus suis est secundum legem , nisi naturæ ordinem renuisset Lucas, & tam verè Josephum filium Heli dicere voluisset , quam verè Obed fuit Boozi, quamvis legaliter filius Mahalon. Nec potest alius ullus gradus assignari in quo legis , non naturæ rationem habuerit Lucas.

E contra verò Evangelista Matthæus ubicumque series naturalis deficit, iuris sequitur successionem , & crebris potest exemplis ostendi, to gennit ab eo vel simpliciter vel metaphorice accipi, ut sit idem quod habuit in Davidicâ familia Principatu & benedictionibus, in ordine ad Messiam, Davidi atque ante ipsum Abrahamo datis, successorem: hoc enim videtur innuere solemnis illa propositio , Liber Generationis IESU Christi filii David, filii Abraham. Quâ de te vide accuratè disputantem Possinum cap. 10. ubi ostendit videri concessum Abrahamo jus habendi unum semper in terris usque ad Christum natum , qui se repræsentaret , reprobationis de Messia ex se nascituro heres , qui quidem universum is fuerit, qui erat inter fratres ordine nascendi primus , nisi revelatio particularis interveniret; ut in Jacob, Juda, Davide, Salomone accidit , idemque rectâ lineâ per naturalem generationem propagatus, usque dum Salomonis & Salomonida rum peccatis exigentibus factum est, ut hic ab initio sic provisus ordo turbaret: slante tamen & suum finem peti viam legalis successionis obtinente primario Dei proposito & promissionis fide , ut in sequentibus declarabitur.

Synopsis

I. Agnabii  
D. Iosephi  
Ry

## 56      Synopsis Magnalium D. Josephi,

- VI.    " Ex quibus hoc quoque consequetur,  
 " aut Evangelistarum neminem, natura-  
 " lem prorsus tenere ordinem, quod est  
 " absurdum, aut tenere Lucam, qui prop-  
 " terea ad Adamum usque provehatur,  
 " cum in Abrahamo sislat Matthæus, ut  
 " primo capite repromissionis Divinæ  
 " secundum quam natus Messias prædi-  
 " cabatur, Judeis parum curantibus Abra-  
 " ham antecessores qui ipsis erant cum  
 " multis aliis gentibus, aut demum cum  
 " omnibus hominibus communes.
- VII.   " Ad probandum portò id quod jam  
 " diximus de Matthæo, ipsum scilicet se-  
 " rie naturali deficiente ad legalem re-  
 " currere, primò quidem demonstrat  
 " Possinus Sanctissimum Regem Eze-  
 " chiam non fuisse impiissimi Achaz na-  
 " turalem filium: demonstrat, inquam,  
 " evidenter ex Scripturâ docens cap. 53.  
 " & 54. omnibus evâsionibus occlusis,  
 " filium Achazi dici non posse Ezechiam  
 " nisi credatur natus fuisse ex novennis  
 " pueri petulantî supra ætatem libidine &  
 " quidem forniciariâ. Quis enim illi æta-  
 " tulæ legitimam junxerit? Achazo au-  
 " tem regnanti non nisi unicum fuisse  
 " filium, eundemque per sacrilegum  
 " furorem in honorem Idoli Moloch  
 " holocausto consumptum fuisse, ex  
 " eisdem Scripturis haud difficulter in-  
 " telligitur.
- VIII.   " Cujus autem filius Ezechias, id  
 " quidem in obscuro est, satis tamen  
 " Scriptura indicat, Ozia, consen-  
 " su ac studio populi evecto in Regnum,  
 " plures fuisse fratres, nisi enim fuisserint,  
 " ut quid ita expressè & præter morem  
 " popularis favoris, sacræ meminissent  
 " Historiæ? Sin autem altius ascenden-  
 " dum: Josaphatum faltem constat sex  
 " alias filios 2. Patr. 21. nomina-  
 " tionis exprellos genuisse. Demum unde-  
 " cumque natus, si filius non fuit Achaz  
 " quod non fuisse ostenditur, dubitari  
 " non debet, quin jure successionis parte  
 " Regia stirpis extinctâ successit Eze-  
 " chias per cognationum gradus: quod  
 " satis est ad intentum nostrum.
- IX.    " Alterum legalis successionis à Mat-  
 " thæo relatæ exemplum, sed naturali ad-  
 " mixtum habemus vers. 11. ubi dicitur  
 " Iosias autem genuit lechoniam & fratres  
 " ejus in transmigratione Babylonis. Nem-  
 " pè Joakimo, Josiæ per mortem Joha-

nan primogenito Babylone extinto, " filius ejus Jechonias in cernendâ Avi " Josiæ hæreditate Patruis suis, Sedecia & Sellum siebat æqualis, qui proinde " hic fratres Jechoniæ videntur dici. Nisi " latius nomen fratrum accipere malis " pro proximis quibusque ex communi " Avo Josia consanguineis, qui omnes in " transmigratione Babylonis extinti " sunt, videlicet eò jam partim abducti, " partim dum abducerentur cum filiis " Sedecia, qui fuerat fratri suo Joakim " substitutus in Regnum, à Nabuchodo- " nozore occisi sunt in Reblatha. Post " transmigrationem vero Babylonis, id " est postquam jam omnis populus cum " Principibus suis abductus esset in Ba- " bylonem, ibidem Jechonias genuit " Salathiel.

X.    Quomodo autem genuit? Rex qui " dem Evilmerodach ipso anno quo reg. " nare cœpit, captivum Regem levavit " de carcere, & posuit thronum ejus su. " per thronum Regum qui erat cum eo. " Quis tamen negat audeat impletam " terribilem istam Dei comminationem " de Jechoniâ Jerem. 22. pronun- " ciatam. *Hec dicit Dominus, scribere virum "* istum sterilem, &c. non quia nullos ge- " nuerit filios, (paulò enim superius pro- " pagati ab eo seminis & in captivitate " morituri fit mentio) sed quia non erit " de semine ejus vir qui sedeat su. " per folium David, & potestatem ha- " beat ultra in Iuda: quod profecto mi- " nimè fuisse impletum, si lechonias ex " filio non tantum nepos fuisse Zoroba- " bel diuturnus & scelus gentis Iudaicæ " in sedes Patrias restituta Princeps, sed " per hunc etiam Christus ipse cuius reg- " ni non erit finis, omnium priorum pro- " missionum optatissimum complemen- " tum, ex lechonja semine per natura- " lis generationis seriem fuisse propagata- " tus, ut voluntii qui faciunt Matthæum " talis seriei authorem. Hæc est senten- " tia PP. Possini & Bollandi, & funda- " menta quibus innititur non aliis quam " ipsius Bollandi ex Possino verbis " proposita.

### SECTIO

## SECTIO II.

*Prefertur secunda sententia asserta  
serens ē contra D. Matthaeum carnalem, Lucam  
vero legalem D. Josephi, &  
consequenter Christi Genealogiam attexere.*

**XI.** *V*ltima hæc est communissima, certissima & antiquissima sententia est, & ideò omnino retinenda, quod scilicet D. Iosephus duos habuerit Patres, unum naturalem scilicet Iacob à quo genitus est, per quem Matthæus naturalem ejus Genealogiam ab Abrahæ ad Davidem, & à Davide Regem directe deduxit usque ad ipsum; Alterum legalem, scilicet Heli, per quem Lucas ipsius legalem usque ad ipsum Deum reduxit originem.

Probatur primò hæc opinio ab auctoritate Sanctorum Patrum, qui omnes quotquot hanc materiam attigerunt ab exordio Ecclesiæ hæc viâ hanc difficultatē enodatunt. Ita D. Iustinus Martyr in Quæstionib. ad Orthodoxos quæst. 66. & in Quæst. ad Gentes quæst. 131. & 133. Iulius Africanus epist. ad Aristid. apud Euseb. lib. 1. hist. Eccles. cap. 6. qui Eusebius est etiam hujus sententiæ. Tertullianus lib. contra Iudeos. Origenes in Matth. Gregorius Nazianz. Carm. de Christi Geneal. D. Hilarius in Matth. can. 1. Divus Ambrosius lib. 3. in Lucam cap. 3. D. Hieronymus lib. de Script. Eccles. in Iulio Africano ubi huius opinionem approbat, & in Matth. c. 1. D. Augustinus passim maximè lib. 2. Retract. cap. 7. & 12. lib. 2. Quæst. Evang. quæst 5. lib. sermon. de diversis, serm 62. cap. 19. Author Quæst. novi & veteris Testamenti apud eundem Augustinum quæst. 56. Eucherius in Quæst. in novum Testamentum, quæst 3. in Matth. Nicephir. lib. 1. hist. tripart. cap. 11. D. Damascenus lib. 4. de fide orthod. cap. 15. & Orat. 3. de Nativit. Beatae Virg. D. Anselmus, Beda, Euthymius, Theophilactus, Dionysius Carthusianus, D. Bonaventura, Nicolaus Lyra in Luc. cap. 3. D. Tho-

mas 3. part. quæst. 31. ad 2. & in cap. 3. Luc. quos præentes sequuti sunt magni nominis Doctores & Interpretes Hugo Cardinalis, Cajetanus, Salmeron, Toletus, Maldonatus in cap. 3. Lucæ, Vasquez tom. 2. ad 3. part. D. Thomæ disp. 127. cap. 4. Et ex nostris Guido Perpinianus in Evang. ad illud qui fuit Heli, Luc. cap. 3. Thomas Beauxamis tomo 1. in Evang. ad illud Matth. c. 1. David autem Rex genuit Salomonem ex eā que fuit Vix. Sylveira tomo 1. in Evang. lib. 1. cap. 2. quæst 44. & Hieronymus Gratianus lib. 1. de S. Josepho cap. 1.

Probatio hujus asserti videtur evidenter, supposita Deuteronomii lege cap. 25. de suicitando per fratrem superstitem semine fratri sine liberis defuncto in ipsius defuncti conjugé. Cujus legis hæc sunt verba. *Quando habitaverint fratres simul, & unus ex eis absque liberis mortuus fuerit, uxor defunctori non nubet alteri, sed accipiet eam frater ejus, & suscitabit semina fratris sui,* & primogenitum ex eā filium nomine ejus appellabat, ut non deleatur nomen eūs de Israël. Cum enim hæc Lex esset propria ac particularis Judæorum, ex quibus D. Iosephus, habeamus quæ in illis Matthæi verbis cap. 1. *Iacob autem genuit Ioseph virum Mariæ, &c.* Patrem ejus naturalem à quo genitus est, profecto non alius modus querendus est, quomodo Heli fuerit etiam Pater eiusdem D. Iosephi, ut asserit Lucas cap. 3. quam ille Deuteronomii cap. 25. qui erat proprius & particularis Iudeorum, maximè cum illi soli duo modi faciant ad Genealogiam, ut monuimus supra.

Quod autem Matthæus carnalem **XIV.** D. Iosephi, & consequenter Beatæ Virginis Uxorū suæ & Christi Domini ex eā solā nati Genealogiam prosequatur, nihil clariùs: sive enim exordium Genealogiæ ipsius, sive progressum, sive exitum, sive modum loquendi perpendas, omnia sonant generacionem carnalem, non ita apud Lucam, ut mirandum sit Possimum & Boilandum contradixisse.

Nam primò exorditum Matthæus suam Genealogiam per solemnem illum propositionem, *Liber Generationis*

## 58      Synopsis Magnalium D. Josephi ;

*I E S V - Christi filii David, &c. quibus verbis quis aliud intelligat quam generationem propriè dictam, qua omnium sensu non alia est quam carnalis? & ideo non dicit Matthæus liber genealogia, quo nomine etiam processio per viam legalis substitutionis intelligi potuisset, sed liber generationis.*

**XVI.** Hanc deinde idem Evangelista non aliter expandit quam per Progenitores ex se invicem carnaliter procreatos, incipiendo ab Abraham, & progrediendo usque ad David, ac deinde à Davide pergens eodem pede per linæ Salomonis perducendo usque ad Ioseph, ex quo quia non erat Jesus ut Ioseph ex Iacob, & cæteri ex aliis supra recensitis, & tamen ipse recentitus quasi Pater ejus, quia Matri ejus ex quâ solâ natus est vero coniugio copulatus, ideo mutans stylum concludit Genealogiam, non dicens cum genuisse IESUM, sed vocans Virum Mariæ de quâ natus est Iesus. Sieque cum Genealogia carnalis utriusque, id est Iosephi & Mariæ, esset eadem ob rationem allatam supra cap. 3. rectâ tendens in Iosephum pervenit ad IESUM ex Mariâ natum.

**XVII.** Tandem Matthæus quasi recapitulans & explicans suam Genealogiam, subjungit. *Omnes itaque generationes ab Abraham usque ad David Generationes quatuordecim, & à David usque ad transmigrationem Babylonis Generationes quatuordecim, & à transmigratione Babylonis usque ad Christum Generationes quatuordecim.* Ubi vides involvi generationem Christi & Iosephi cum aliis. Cùm ergo alia sint carnales, ergo & hæc Christi, non tamen ea quæ est Christi per Patrem carnalem ut alia, sed sic erat, inquit, cum esset desponsata Mater IESV Maria Ioseph antequam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu Sancto, ac propterea ex illâ solâ carnaliter, Iosepho tamen cui desponsata conceptus & natus. Quo quid clarius dici potuisset non video.

**XVIII.** Denique idipsum etiam observarat Iulius Africanus in epistolâ citatâ infra exhibendâ ex Eusebio, ex modo loquendi Evangelistæ. Idem etiam Divus Augustinus libr. 2. de consensu

Evangelist. cap. 3. cuius hæc sunt verba. *Quem probabilius, inquit, intelligimus adoptantis ( intellige ex lege præfata Deuteronomii cap. 25. ut idem Sanctus Doctor se explicas dicit lib. 2. Retract. cap. 12.) originem tenuisse, quam eum qui noluit Ioseph genitum ab illo cuius eum filium esse narrabat? Commodius enim filius ejus dictus est à quo fuerat sic adoptatus, quam dicerebatur ab illo genitus, cuius carne non erat natus. Matthæus autem dicens, Abraham genuit Isaac, Isaac genuit Iacob, atque ita in hoc verbo quod est genuit perseverans donec in ultimo loco diceret, Iacob autem genuit Ioseph, iatis expressit ad eum Patrem se perduxisse originem generantium à quo Ioseph non adoptatus, sed genitus erat.*

Et licet idem Augustinus ibidem XIX. subjungat quod licet Lucas sicut Matthæus verbo genuit usus fuisset, achuc nihilominus possent conciliari dicendo unum naturâ genuisse, alterum charitate, quod est adoptare; conti nuò tamen addit Augustus Doctor. *Sed planè si hoc verbo etiam Lucas uterius omnimodo esset ambiguum quis eorum adoptantem, quis ex propriâ carne gig nenter Patrem commemorasset. Nunc vero cùm alter dicit Iacob genuit Ioseph, alter Ioseph qui fuit Heli, etiam ipsæ verborum differentiâ, quid singuli suscepissent eleganter intimarunt.*

Habet ergo hæc sententia hoc supra præcedentem, quod verba Scripturæ à proprio sensu non detorqueat, quod fieri non est patiendum, nisi aliqua necessitas urgeat, quæ hic non est, ut ex dicendis constabit, atque adeo ex hoc solo capite, præcedenti præferenda, ac deinde cæteris, quod magis conformis usibus Gentis Iudeorum, cùm interim incommoda omnia quæ contra ipsam adduci possent nullo negotio vitet.

Refert ergo D. Matthæus verum & carnalem Christi ex Abraham & Davide descensum referens ipsum Divi Iosephi; quandoquidem Mater ejus ei ut de cognatione suâ per Patrem suum Ioachimum ita propinqio ut de hoc nullum esset dubium tanquam haeres uniuersa Parentum ex lege Numerot. cap. ultimo nupissit: Lucas vero legalem solum, & solum Divi Iosephi,

Synopsis

Iosephi, quam tamen meritò prosequitur, quia cùm esset Iesus Filius Iosephi longè strictius quam ipse Ioseph erat Filius Heli, ut probabimus infra part. 2. tract. 2. & propterea omni jure hæres D. Josephi, cuius Pater Legalis Heli recto ordine à Davide descendebat per Nathan, ad cujus posteros propter peccata Salomonidarum translatum erat jus ad Regnū Davidis, necessaria fuit ut pateretur per illam quod jus ad istud Regnum ad Josephum devolutum pervenerit ad JESUM, sic ut præfertur Filium suum: ac consequenter si vera esset opinio Patrum Possini & Bollandi, quod Lucas carnalem Christi Domini Genealogiam prosequutus fuisset, cùm ex iisdem Patribus Possino & Bollando Regnum &c. ac Mefias translatos fuerit ad lineam Nathan, quam sequitur Lucas, inutilis propterea ac vana fuisset respectu Christi Genealogia Matthæi, qui tamen conceptis verbis se profitetur Christi Genealogiam scribere: quæ omnia cùm clarissima sint, nihil autem absurdius hæc sequela, necessariò ex asserta opinione Patrum Possini & Bollandi inferendā, eluit macula ab eisdem injunctè asperfa Julio Africano à nobis infra defendendo, & temeritas quam tanto Sanctorum Patrum ac Doctorum, qui illum utpote omnium antiquissimum sequuntur numero, affrancant, in eos redit, nescio an ullà ratione emulanda.

XXII. Ad rationes vero corundem Possini & Bollandi quæ in comparatione eorum quæ faciunt pro nostrâ, nimis sunt imbecilles: Respondeo ad primam, quod Matthæus scripsit Evangelium suum Hebraicè, quia Hebreus erat, sicut Lucas Græcè, quia erat Græcus. Non idè tamen amplius Matthæus scripsit Hebræis, aut Lucas Græcis, Hebraicè aut Græcè scribendo quāli aliis, non enim Deus Hebræorum aut Græcorum solum, sed omnium, dives in omnes qui invocant illum.

XXIII. Quoad illa quæ Possini & Bollandus effantur pro suâ sententiâ capite præcedenti num. 4. verba sunt mera: Nec enim necesse est ut dicere possimus Lucam prosequi seriem D. Josephi legalem, negare omnes ab Heli usque

ad Adam sursum ascendentēs fuisse ex invicem carnaliter genitos, & consequenter quod ad Obedum pervenient debuisset mutasse ordinem, & relido Boozo ejusdem Obedi Patre carnali referre legalem, qui fuit Mahallion, quandoquidem Matthæus ( quem Possinus & Bollandus volunt prosequi legalem seriem ) pervenient ad eundem Obedum non retulerit etiam Mahallionem Pátreum ejus legalem, sed Boozum carnalem, nec pervenient ad Pharez & Zaram retulerit Her & Onam eorum quoque Pátres legales, Genes. cap. 38. sed etiam protæctus est per Judam Patrem eorum carnalem: & re-torquendum venit, quod ibi uterque subneicit contra nos, scilicet quod Obed ex eo conjugio prognatus Mahalloni, similiter Pharez & Zaram Heri & Onamo secundum legem imputandi fuissent à Matthæo, nisi naturæ ordinem tenuisset Matthæus, & tam verè Josephum filium Jacob dicere voluisse, quam verè Obed erat Boozi, Pharezque & Zaram Judæ, quamvis primus idest Obed legaliter filius Mahalloni, duo alii Heris & Onami.

Sed vide quod præcipitentur Possinus XXIV. & Bollandus, qui ut non vulgarem in hæc materiâ de novo cudent opinionem, verba illa Matthæi Achaz autem genut Ezechiam, consequenter & conformiter ad illud lib. 4. Regum cap. 16. num. ultimo & cap. 18. num. 1. & 2. Paralipomen. cap. 28. num. ultimo. Ubi disertis verbis dicitur Ezechias filius Achaz, ita interpretantur, ut non aliquid significant quam Ezechiam successisse Achazo in Regnum. Quis unquam tam ineptam adhuc audivit metaphoram? Quis crediderit aliquem ab alio nec immediate nec mediately genitum, immo nec per legalem substitutio-nem acquisitum, dicendum à quārumvis stupido illius filium, immo ab eo genitum, ex hoc præcisè quod ei, successore ex se genito carenti, in bonis successerit eti titulo contanguinitatis.

Longius adhuc abripiuntur iisdem viri alias magni, dum ut istam suam opinionem statuant, Achazo non nisi unum filium fuisse affirmant, quem ne Ezechiam putaremus, ab eo per sacrificium

Ha legunt

XXV.



## 60 Synopsis Magnalium D. Josephi,

legum furem in honorem Idoli Moloch holocausto consumptum fuisse afferunt, ut proinde Achazo sine libertate facto, non potuerit Ezechias alter ei in Regno successisse, quam per legalem successionem uti propinquum.

**XXVI.** Verum quomodo ista dixisse potuerint non video, cum contrarium apparat evidentissime in Scripturā. Nam primò lib. 2. Paralip. cap. 28. vers. 3. dicitur de Achaz, quod adolevit incensum in valle Benenon, & iustravit filios suos in igne juxtar ritum Gentium. Ex quo videmus non unum, sed plures filios habuisse, nec illos in igne consumpsisse, sed iustrasse quod longè aliud est: Ammonitæ, quorum ritum hic imitatur Achaz ille impius, & Hebrei ex lege, dupliciter filios suos consueverant consecrare Idolo Moloch: Primo, eos igne comburendo: Secundò, iustrando, seu traducendo eos per ignem, tūm ut eos sic expiarent à peccatis & immunditiis, tūm ut hoc ritu eos Idolo isti initiant & dedicarent Ritum describit Theodoreus his verbis Vidi, inquit, in aliquibus Civitaribus semel in anno accendit ogos, & trans eos saltare aliquos non solum pueros, sed etiam viros infantes autem per flamnam ferri à matribus. Videbatur autem istud quedam esse expiatio & purgatio. Existim autem hoc quoque fuisse Achazi peccatum. Vide Cornel. à Lapide in 4. Reg. cap. 17. in initio ad vers. 3. Quare idem Theodor, & ex eo Salianus censent Achaz filios non cremasse, sed traduxisse tantum per ignem, quod etiam significat verbum *iustravit*, quo utitur Scriptura. Nec aliter arbitrandum: quis enim credit Regem quantumvis exlegem & sacrificium nullam prolem sceptro reservasse, sed omnes igni devorandos tradidisse? Certè Scriptura hoc afferentem mendacem faceret; ait enim inferius ad locum citatum lib. 2. Paralip. vers. 7. Occidit Zechri vir potens ex Ephraim Maasiam filium Regis & Ezriam Ducem domus ejus, idest Achazi Regis. Ex quibus stat quod ibidem dicitur versu ultimo, quod Regnavit Ezechias filius ejus pro eo.

**XXVII.** Nec nos angit quod videtur Possino & Bollando abiurdum, nempè quod si

Ezechias esset verè filius Achazi, oportet ut natus fuisset ex novennis pueri petulanti supra ætatem libidine & quidem fornicariâ. Viderunt enim ante Possinum & Bollandum hanc difficultatem bene multi, tamque satis endarunt ut nihil cogat ad novam illam opinionem ab eis noviter cusam cum tali detorsione verborum Scripturę recurrere. Viderunt & responderunt Cardinalis Cajetanus, & Sanchez apud Cornel. à Lapide in lib. 4. Reg. cap. 18. Barradius in Evang. tomo 1. lib. 5. cap. 4. Gaspar Sanctius ad cap. 3. lib. 3. Reg. num. 12. P. Paludanus Augustinianus, Doctor & Professor Lovaniensis in suâ Chronologiâ & Concordiâ temporum Regum Juda & Israel, tract. 4. c. 15. n. 7.

Sed his omissis eorum omnium Antecessorem & Ducem lubet audire Sollem Interpretum Sacre Scripturę Divum Hieronymum epist. 132. quę est ad Vitalem, ad cuius Scholam non erubescunt Patres Possinus & Bollandus venire, ut nobiscum audiant quid hæc super re tentiat tantus Doctor, qui non putavit torquendum sensum Scripturę germanum ut hanc vitaret difficultatem: sed eum sensum religiosè veneratus defendit, remque sicut sequitur ex ejus scriptis loco citato de verbo ad verbum explicavit.

Ita ergo ille ibi. *Quis crederes mortalia quod undecim annorum puer generaret filium?* multa & alia dicuntur in Scripturis, que videntur incredibilia & tamen vera sunt: neque enim valet natura contra natura Dominum, aut potest vas sigulo dicere quare me ita fecisti, aut ita? Licet quod pro miraculo, signo, aut portento sit, legem natura facere non possit. Num quia nostra ætate duplex Lydde natus est homo duorum capitum, quatuor manus uno ventre & duobus pedibus, omnes homines ita nasci necesse est? Legamus veteres historias, & maximè Græcas & Latinas, & inveniemus iustralibus hostiis secundum errorē veterum portentos faboles tam in hominibus, quam in armatis at pecudibus expiatas. Audivis, Domine teste, non mentior, quadam muliercula cum expositum nutritrebat infantem, & insillaret cibos ac nutricis officio fungeretur, subbarerq; cum ea parvulas, qui usque ad decimum

decimum jam pervenerat annum, accidit, ut plusquam pudicitia patitur semero ingurgitaret; accessusq; libidine obscenis motibus ad coitum duceret infantem. Prima ebrietas alterius noctis & ceterarum deinceps fecit consuetudinē: Nec dum duo mensē fuerant evoluti, Ecce fāmine uetus intumuit. Quid plura? Dispensatione Dei factum est, ut que contra naturam simplicitate parvuli in contemptum Dei abutebatur, à natura & Domino proderetur, in plemo sermone quo dicitur; Nihil occultum quod non reueletur: simulq; confidemus quod occulte Scriptura Salomon & Achaz voluptatis & impietatis accuset: Vixque enim cum esset de stirpe David recessit à Domino, & alter in tantum fecutus est libidinem ut septuaginta haberet uxores & trecentas concubinas & adolescentulas, & scorta passim quorum non erat numerus. Neglectus, Deo Parrum suorum extruxerit Idola Gentium plurimarum, & fuerit non ut prius Deditia, idest amabilis Domini, sed amator mulierum. Alter auferit ad Regem Assyriorum mittere auxilium postulans, &c. .... Ex quo perspicuum est à parva etate libidini deditos, immatura eorum sobole demonstrari, quod etiam in eō tempore peccare coperirent quo natura non patitur. Ad summum illud dici potest quod in Regno David Salomon cum duodecim esset annorum solium Patri obtinuerat: & postea (quia Scriptura reliquie incertam) vixerit David, regnante iam filio, aliquot annos qui sibi & non Salomon impunentur. Mortuo autem Patre, postea filius regnaverit annis quadraginta quibus sine parente regnavit: Atque ita & initium Regni Salomonis, & tempus quo solus ipse regnavit ab historia demonstratum. Nec tamen omnes annos vite illius quinquaginta tantum & durum annorum circulus contineri. Sin autem dubitas quod regnabit filii, paribusq; viventibus, non filii tempus regni eorum sed parentibus imputetur: Lege ipsum Regnorum volunt, & invenies quod Ozias Rex iudee postquam percussus est lepra, habitavit in domo separata, & filius ejus Jonathas imperium rexerit, iudicaveritq; populum terra usque ad diem mortis. Patri fuit. Et tamen post mortem illius cum esset virginis quinque annorum sedecim annis regnasse dicatur quos solus ipse regnaverit. Quod de Salomone intelleximus, & de Achaz similiter intelligendum est, qui loathæ filius, Ezechia Pater fuerit. Audiō quendam Hebreū, hujusmodi narrare fabulam iuxta prophetam Isaiae, quam inter decem visiones nuper interpretatus sum quod mortuo Achaz Philistæ latata sit, & Scripturapo- stea comminetur ac dicat: Ne latetis Philistæ omnis tu, quoniam communata est uirga percussoris tui. De radice enim colubri egreditur Regulus, & semen ejus absorbens volucrem. Hoc est de Achaz constitutus Rex Ezechias: ex quo intelligi voluit, non st̄arim post mortem Patri, filium imperio subrogatum, sed vel seditionibus populi, vel quibusdam inter se Regnis (idest Iudea ac Samaria) discordantibus, aut certè prementibus malis, & hinc inde consurgentibus bellis Regnum ejus fuisse dilatum. In rebus obscuris diversas ponimus opiniones ut non tam scribere quam loqui videamus, &c. Hæc D. Hieronymus.

Ubi quatuor argumentis conficit XXX.  
Sanctus Ecclesiæ Doctor verum esse, quod incredibile volunt Possinus & Bollandus, Ezechiam verè esse filium & verè genitum ab Achaz, ut dicitur lib. 4. Reg. cap. 16. num. ultimo, & 18. num. 1. & lib. 2. Paralipom. cap. c. 28. n. ult. & Matth. c. 1. Esto Achaz non fuisse nisi undecim annorum ex supputatione ipsius, ut credo meliore, quam illa Possini & Bollandi.

Primo quidem quia licet hoc videatur insolitus, sunt & alia multa non minus rara, & quæ videntur aequè creditu difficultia, quæ tamen vera esse nullus dubitat: nec enim legem natura facere potest, ut nihil in ipsa præter ejus consuetum tenorem evenire possit, ut patet in portentosis fœtibus, tam in hominibus quam in animalibus.

Secundum argumentum dicit Sanctus Doctor ab exemplo mulierculæ nutricis impudicissimæ infantis expositi, quæ ex alumno deccnnii in libidinem suam pertratacto concepit.

Tertium, ex eo quod fieri potuit ut Achaz crebris cladibus quæ rescruntur in suâ historiâ lib. 4. Reg. cap. 16. frater ac pater sus, sibi adhuc vivens sub togarat filium suum Ezechiam, quodque anni quibus vivente patre gubernavit non numerentur, quia gubernabat

nabat nomine Patis, sed tūm primum inciant numerari à Scripturā cum factus etatis viginti quinque annorum, mortuo Patre regnavit nomine proprio, quemadmodum Salomoni contingit probat respectu Patris sui Davidis, & Joathano respectu Patris sui Ozie leprā ob usurpatum Sacerdotale officium divinitus percussum.

**XXXIV.** Quartum, ex eo quod potest contingere, quod Ezechias non statim post mortem Achaz patris sui in ejus locum subrogatus sit Regno ejus, vel seditionibus populi, vel Regnis Iudea & Samariae inter se discordantibus, vel praementibus malis & hinc inde consurgentibus bellis dilato, prout fas est opinari ex Historiā Achazi 4. Reg. c. 16. Quod confirmatur ex eo quod constat Scripturam silentio praterite Inter-regna quē tamen subinde intercurrisse probat Doctissimus Paludanus Augustinianus citatus initio hujus Sectionis: quae omnia debuissent sufficere PP. Possinus & Bollandi, nisi nova vel saltem non vulgaria magis placuissent.

**XXXV.** Confirmatur: Cūm enim Sacra Scriptura lib. 4. Reg. cap. 16. vers. 2. & 2. Paralip. cap. 28. v. 1. dicat Achaz fuisse viginti annorum cūm regnare cœperit, & quod sedecim annis regnavit, manifestum est quoque ipsum fuisse triginta sex annorum quando cessavit vivere & regnare. Cūm ergo Ezechias esset 25. annorum quando regnare cœpit attestante eadem Scripturā, lib. 4. Reg. cap. 18. v. 2. & lib. 2. Paralip. c. 29. vers. 1. Detractis his viginti quinque ex istis triginta sex vieti patris sui Achaz, remanent pro Achaz undecim anni toti, ex quibus si demamus tempus quod fuit Ezechias in utero matris scilicet novem menses ad summum, poterunt enim, ut in aliis non tardò contingit, fuisse tantum septem, remanent anni decem & menses tres vel quinque, ut ergo creditur Ezechias filius verus & carnalis Achaz, non est necesse ut creditur fuisse ex novenni pueri libidine, ut aiebant Possinus & Bollandus.

**XXXVI.** Potuerunt tamen Possinus & Bollandus descendisse à decem illis annis & tribus vel quinque mensibus quos inventimus in Achaz ad suum novennium

dicendo Scripturam afferentem Achaz fuisse 20. annorum cūm regnare cœperit, sedecim annis regnasse, intelligendam non de annis completis, sed tantum inchoatis, ita ut cœperit regnare cūm incepisset annum etatis vigesimum, & desierit regnare incepto decimo-sexto Regni, quo pacto rescindi poterunt à nostrā supputatione superiori à qualibet ex duabus istis partibus octo vel novem menses, & sic ab utrāque sedecim, sepmdecim vel octodecim imo amplius menses.

Sed ad hoc respondeo, cūm ista ex. XXXVI platio traharet absurdum, non esse tolerandam: Secundò, si hoc Bollandus & Possinus se posse facere putent ut novam tuam opinionē nimis adhuc ex aliis imbecillē fulciant: cur nō Patres & cæteri nobiscum sentientes aquæ imo melius & justius dicere possint, è contra Scripturam in utroque membro annorum Achaz, referre tantum annos completos & tacere incompletos, quos ascendere facient ad totidem menses, quot Possinus de expressis in Scripturā annis detrahere audet? Et annum vigesimum-quintum quo dicitur Ezechias cœpisse regnare intelligi de incompleto, ita quod habuerit tantum 24. annos completos & vigesimo-quinto inchoato, fortè uno aut altero mense regnare cœperit, quo habitu tantum abest ut Achaz non fuerit nisi novennis quando genuit Ezechiam, quin juxta hoc fuit tredecim & amplius annorū, ut etiam ante me censuit Tostatus Episcopus Abulensis in lib. 4. Reg. cap. 16 quā aetate nihil difficile video quod Rex sive Regis filius, aut Regni haeres nupserit & genererit, ac si fortè fornicariè, quod potuit contingere in Principe ad libidinem & nequitiam nato, qualis fuit Achaz, quod quam primū ad remedium matrimonii recursum sit pro legitimanda prole.

Urgebis hoc quidem verisimiliter, XXXVII sed utrum hæc supputatio concordabit cum Chronologia temporum Regum Iudea & Israel? Conciliasse se putat Abulensis Chronologistarum & Interpretum nulli inferior, negabit Possinus, alias sua ei opinio deserenda, quis hanc litem dirimet? Certè in evolvendis istorum

istotum temporum spiris sudarunt iam aliquot tunculis præclarissima ingenia; alii hanc, alii istac hanc labyrinthum ingressi: sed an ullus fœliciter egressus? cum enim mihi indicarint Possinus & Bollandus, si discordet ab Abulensi, ab hoc discedam, non ideo tamen sequar eos in istâ novâ opinione quæ non potest mihi placere ob alias rationes allatas. Sed pro difficultate istâ de annis Achazi quando genuit Ezechiam, recurrat ad alias responsiones ex Divi Hieronymi doctrinâ suprà latâ cum sacrâ Scriptura magis coharente.

XXXIX. Ceterum in eâ obscuritate præstaret suam fateri ignorantiam, & humiliter credere subesse modum aliquem sub quo verum est quod Achaz genuerit Ezechiam, sed adhuc nobis occultum quâm ita decrurere verba clarissima sacrâ Scripturâ, ut faciunt Possinus & post illum Bollandus.

X L. Ad alterum legalis successionis apud Marthæum exemplum in his verbis, *Josias autem genuit Jechoniam & fratres ejus in transmigratione Babylonis, ab iisdem Patribus Possino & Bollando in confirmationem sue sententiae ad ductum, solutionem habebis infra.*

X L L. Probatur amplius hæc nostra sententia, quia verba Scripturæ debent semper accipi in maximè proprio sensu, id est litterali, seu quem littera significat, nisi aliter sumere cogat aliqua necessitas: quod fit in nostrâ sententia: Nam primò, quoad illud Matthæi 1a. *cob autem genuit Joseph Virum Marie, ita accipitur ut constat, quia verbum genuit ex sua significatione propriâ omnino importat eum qui ex propriâ substantiâ suâ alium gignit, nihilque potest afferri quod cogat fecus accipere, ut ex refutatione Atriæ Montani & Possini suprà patet: Quoad illud autem Lucæ *Joseph qui fuit Heli*, quod scilicet debeat intelligi de Patre & filio legali probatur efficacissimè, quia ut accipiat proprie debet necessariò significare D. Josephum ita esse & spectare ad Heli ut conferat ad Genealogiam, cùm hoc istuc agat Lucas: Atqui cùm non possit illud intelligi de generatione carnali, hanc enim attigit Mattheus: in nullo alio sensu potest facere ad Gene-*

alogiam D. Josephi nisi in sensu substitutionis legalis, ergo in eo sensu accipiendum.

Fateor equidem si simpliciter dice- X L II. retur D. Josephus filius Heli quod id possit commodè explicari, vel per affinitatem, vel per adoptionem, si hæc locum habuerit apud Judæos, sed in hoc casu ubi ita dicitur filius Heli, ut ab eo incipiendo usque ad ipsum Adam & Deum ejus origo protendatur, ad hoc certè non sufficit affinitas vel adoptio, facit vero substitutio, seu successio nostra legalis Deuteronomii; per illam quippe primogenitus a fratre superflite in uxore defuncti suscitatus, ita fiebat filius defuncti, ut etiam defuncti semen diceretur: ait enim lex suscitabit semen fratri sui, &c. ut non pereat nomen ejus in israel. Atque hoc ita ut protestanter procreata non censeretur generantis, sed defuncti: non enim pro se illam generabat, sed pro fratre defuncto, nec suapte & proprio martyre se applicabat, sed à lege Dei, seu verius ab ipso Deo applicabatur ad generandum eum pro illo, & quidem non in quacumquilibus sit, sed in hæc à Deo determinatâ, uxore scilicet defuncti, adeò ut non solum terminus istius actionis ex voluntate Dei est defuncti, verum etiam ipsa actio generandi, quandoquidem sicbat ipsius nomine, & in sua uxore, non alio quam à fratre ex Dei lege, qui volebat hanc ratione suscitari semen defuncto, efficere ne ejus nomen deleretur ex Israel, & ædificare domum defuncti, ut loquitur Scriptura Deuter. cap. 25.

Hoc modo potuit ne alius excogi- X L III. tari aptior in locum generationis ad Paternitatem & Genealogiam? Si in adoptione eti aliquis etiam per instrumentum publicum promisisset alium habere pro filio, & hic istum pro Patre, non tamen esset adoptio si decesset consensus Principis; illo autem solo adjecto poneretur illa & ejus sequela, ut docent Alexand. consil. 141. in princip. lib. 6. Jas. consil. 141. in fin. lib. 4. Cardinalis Tusclus, tom. 1. conclus. 214. verbo *Adoptio* num. 9. & alii. Quanto magis, primò voluntas efficax Dei imperantis faciet adoptiōnem? faciet dico Patrem & Filium?

Secundò,

Secundò maximè cùm non solum ex lege Dei iste in individuo fiebat filius hominis istius, sed etiam à Deo præcipiteret actus quo generabatur pro illo. Tertiò, cùm fieret per fratrem qui unus censemur cum fratre, frater enim dicitur quasi serè alter. Quartò, cùm fieret in uxore defuncti, quæ erat adhuc caro defuncti in hoc casu: quod ex hoc colligo, primò, quod non erat uxori superstiti liberum cuivis nubere, sed tantum fratti quasi alteri ipsi, & hoc quidem, utin ea ipsi semen à fratre suscitaretur. Secundo, quod si hic renuisset ipsa injuriam, non suam (per alterum enim æquè prolificari poterat) sed mariti tanquam ad se adhuc pertinentis ulcisceretur per proboram renuentis discalecationem, &c. unde mihi probabilissimum est quod si defunctus vita restitutus fuisset, quod fieri poterat per miraculum, rursus dictè suę uxori conjungi debuisset, tum ob jam dicta ut sic esset aliqua equalitas inter onera viri & uxoris, tum quia si frater in ea & non in alia tenebatur illi semen suscitare quanto magis ergo ille sibi ipsi?

**XLIV.** Ex quibus omnibus cùm filius ita ex lege ita genitus, esset potius illius cui semen suscitabatur, quam suscitantis; sequitur omnino quod potius revocandus erat ad Genealogiam defuncti quam suscitantis. Cùm ergo paternitas & filiatio ex substitutione legali proveniens ita conferat ad Genealogiam, ergo quod D. Josephus ex gente Iudeorum apud Mathæum dictus à Jacob genitus, dicitur apud Lucam filius Heli, debet omnino intelligi de hac filiatio ex substitutione legali.

### C A P U T VII.

*Hec nostra Sententia omnino retinenda est, nec nisi temere ab ea discedi potest.*

I. **P**ro hujus Asserti firmamento notandum Traditiones in Ecclesia receptas esse in duplice genere. Aliæ dicuntur Divinæ & Apostolicæ, id est à Christo per Apostolos ad nos transmissæ, quæ ad fidem

pertinent, quæque parem merentur & obtinent quam Sacra Scriptura fidem: Aliæ dicuntur Ecclesiasticae quæ à Majoribus nostris ab exordio ipsius Ecclesie ad nos usque pervenerunt constans, quæ licet non sint patris ponders & authoritatis cum præcedentibus, à fidelibus tamen cum summâ reverentia recipi debet & retineri non minùs quam Decreta & scriptæ Constitutiones Ecclesie, cùm etiam in Republicâ Civili eadem sit vis consuetudinum approbatarum quæ legum scriptarum, ut patet distinctione 1. ca. *Consuetudo*, & l. *Distin-*

II.

Dico ergo nostra opinio habet vim Traditionis secundi generis, hoc non attenderunt ut oportuit illi qui alias vias conciliandi Evangelistas inierunt; si enim id attendissent, sine dubio nullam aliam tenuissent: in cujus rei probationem profero testimonia SS. Patrum omnium saeculorum, & incipio à Julio Africano Theologo antiquissimo, & temporibus Apostolorum sati vicino, in Epistolâ ad Aristidem, cuius meminit D. Hieronymus de Script. Ecclesiasticis, quam epistolam refert Eusebius Cesariensis lib. 1. Histor. Ecclesiast. cap. 6. cuius sensum in quaestione tanti momenti ipissimis ipsius verbis admetiri luet. *Apud Gentem Israel*, inquit, *Generationum nomina*, nunc secundum naturæ, nunc etiam secundum legis ordinem numerantur: *Natura* quidem successiones habentur, quæ ex seminis vel sanguinis veritate descendunt: *Legis autem*, cum quis filius alio generante substituitur sub nomine fratris defuncti sine liberis. Cùm enim resurrectionis inter eos spes neendum fuisset accepta, per hanc resurrectionis quandam imitabantur imaginem, uti ne nomen gentis, vitio sterilitatis aboleretur. Cùm ergo hujusmodi apud eos generationum ordines servarentur, ut quidam ex ipso germine, quidam ex substitutione ab aliis generati, aliis filii legis beneficio deputarentur, à singulis Evangelistarum utrinque modi commemorata suis confessio est, id est, ut alter corum eum qui genuisset, alter vero eum qui quasi genuisse videretur exponeret: & ita sit ut neutrum Evangelium mentiatur, dum aliud naturæ ordinem, atque vero legis exequitur regulam: *Coniunctum namq[ue] sibi est invicem* genue